

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Współczesna myśl antropologiczna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 20ETNS.12N.10167.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Wojciech Dohnal	
Prowadzący zajęcia	Wojciech Dohnal, Mariusz Filip, Jan Lorenz	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Egzamin - Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 6

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej z zakresu współczesnej myśli antropologicznej (od lat 70. XX wieku po współczesność)
C2	Przedstawienie uwarunkowań rozwoju myśli antropologicznej we współczesności
C3	Przedstawienie podstawowych orientacji teoretycznych wyrosłych na gruncie etnologii/antropologii kulturowej w omawianym okresie oraz ukazanie ich wartości analitycznych i ograniczeń poznawczych
C4	Zapoznanie ze współczesnymi tekstami z zakresu teorii antropologicznej i/lub etnografii
C5	Rozwinięcie zdolności krytycznej oceny teorii antropologicznych
C6	Kształtowanie umiejętności w zakresie porównywania i krytycznej oceny współczesnych orientacji teoretycznych w etnologii i antropologii kulturowej, przygotowanie do ich zastosowania w praktyce badawczej

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i umie porównać współczesne koncepcje i teorie antropologiczne, potrafi dokonać syntezy poszczególnych nurtów i paradygmatów	ETN_K1_W03, ETN_K1_W04, ETN_K1_W06, ETN_K1_W07	Egzamin ustny, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
W2	Orientuje się w najnowszej historii myśli antropologicznej (od lat 70. XX w.), określa najważniejsze zwroty teoretyczne i perspektywy badawcze w rozwoju dyscypliny	ETN_K1_W02, ETN_K1_W04, ETN_K1_W06	Egzamin ustny, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
W3	Prawidłowo posługuje się terminami z zakresu współczesnych teorii antropologicznych oraz pokrewnych im nurtów z nauk społecznych i humanistycznych; wskazuje i określa związki istniejące pomiędzy orientacjami w antropologii a nurtami teoretycznymi w naukach społecznych i humanistycznych	ETN_K1_W03, ETN_K1_W05, ETN_K1_W06, ETN_K1_W07	Egzamin ustny, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Zdobywa umiejętność krytycznej analizy tekstów etnograficznych i teoretycznych reprezentujących najważniejsze nurty antropologii	ETN_K1_U04, ETN_K1_U05, ETN_K1_U06	Egzamin ustny, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
U2	Posiada umiejętność aplikowania wiedzy z zakresu współczesnej myśli antropologicznej do formułowania i analizowania problemów naukowych	ETN_K1_U01, ETN_K1_U02, ETN_K1_U06	Egzamin ustny, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Posiada kompetencje w zakresie samodzielnej analizy zjawisk kulturowych i potrafi krytycznie korzystać z wiedzy w celu ich interpretacji	ETN_K1_K01, ETN_K1_K04	Egzamin ustny, Wypowiedź ustna, Praca pisemna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Ma świadomość pluralizmu aksjologicznego, wykazuje się postawą relatywizmu kulturowego	ETN_K1_K01, ETN_K1_K04, ETN_K1_K07	Wypowiedź ustna, Praca pisemna
K3	Jest przygotowany do samodzielnego i we współpracy z innymi formułowania celów i doboru metod pracy naukowej	ETN_K1_K02, ETN_K1_K03, ETN_K1_K04	Wypowiedź ustna, Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Geneza, przebieg i skutki kryzysu poznawczego w antropologii w latach 70. XX wieku	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Wykład
2.	Antropologia kognitywna/etnonauka	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
3.	Antropologia marksistowska i ekonomia polityczna	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
4.	Poststrukturalizm w antropologii	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
5.	Antropologia feministyczna	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
6.	Antropologia interpretatywna, refleksyjna i symboliczna	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
7.	Teoria praktyki	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
8.	Antropologia strukturalno-historyczna	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
9.	Antropologia postmodernistyczna	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
10.	Antropologia krytyczna i publiczna	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
11.	Antropologia materialności: zwrot ku rzeczom	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
12.	Zwrot ontologiczny	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
13.	Antropologia więcej niż ludzka/etnografia wielogatunkowa	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
14.	Antropologia multimodalna, "zwrot cyfrowy", etnografia wizualna, netnografia	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
15.	Nowe ekologie	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Konwersatorium
16.	Antropologia fenomenologiczna i paradygmat ucieleśnienia	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Konwersatorium
17.	Zwrot afektywny i antropologia zmysłów	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Dyskusja
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda ćwiczeniowa, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Podczas egzaminu ustnego zadane zostaną trzy pytania dotyczące znajomości treści wykładów oraz obowiązkowych lektur, w tym zwłaszcza: a) charakterystyki wybranych podejść badawczych we współczesnej antropologii kulturowej (ich założeń, najważniejszych pojęć i ograniczeń poznawczych), b) znajomości poglądów i prac najważniejszych przedstawicieli głównych nurtów współczesnej antropologii kulturowej; c) krytycznego porównania omawianych podczas zajęć teorii. Ocena 5 (bdb): wyczerpujące omówienie założeń teoretyczno-metodologicznych wybranych nurtów współczesnej antropologii, bardzo dobra znajomość najważniejszych pojęć, prac i poglądów przedstawicieli omawianych koncepcji, umiejętność krytycznej analizy porównawczej omawianych koncepcji. Ocena 4 (db): dobra znajomość omawianych koncepcji teoretyczno-metodologicznych, dobra orientacja w zakresie najważniejszych pojęć, założeń i metod omawianych koncepcji oraz umiejętność ich porównania. Ocena 3 (dst): elementarna znajomość omawianych kierunków antropologicznych, znajomość ich przedstawicieli antropologii, ale bez umiejętności przedstawienia ich dorobku i poglądów, powierzchowna znajomość kluczowych pojęć. Ocena 2 (ndst): brak choćby elementarnej wiedzy na temat omawianych podczas zajęć koncepcji, poglądów ich autorów, kluczowych pojęć.
Konwersatorium	Zaliczenie ćwiczeń wymaga: 1. napisania eseju, 2. przedstawienia prezentacji na zajęciach, 3. obecności i aktywności na zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. Barnard, Antropologia. Zarys teorii i historii, PIW, Warszawa 2006.
2. M. Kempny, E. Nowicka (red.), Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2003.
3. Holmes D., Marcus G., Przeformułowanie etnografii. Wyzwanie dla antropologii współczesności, Warszawa 2009.
4. Ortner S., Theory in Anthropology since the Sixties (online)

Dodatkowa

1. Kapferer B. 2011. Performans a strukturalizacja znaczenia i doświadczenia, [w:] Turner V.W., Bruner E.M. (red.), Antropologia doświadczenia, Wydawnictwo UJ, ss. 200-214.
2. Myerhoff B. 2011. „Życie, nie śmierć w Wenecji”: drugie życie, tamże, ss. 277-304.
3. Wykaz literatury omawianej na konwersatorium zostanie podany przez prowadzących.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30

Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	50
Inne	10
Przygotowanie do egzaminu	30
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 180
Liczba punktów ECTS	ECTS 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETN_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczenia się i rozpoznawania zróżnicowania kulturowego świata
ETN_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego i etycznego pełnienia roli zawodowej etnologa i antropologa kulturowego w zróżnicowanych i dynamicznych obszarach współczesnej kultury
ETN_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego, twórczego i przedsiębiorczego planowania i realizacji powierzonych zadań
ETN_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do identyfikowania i rozstrzygania współczesnych problemów cywilizacyjnych zgodnie z teoriami, metodologią, metodyką etnologii i antropologii kulturowej
ETN_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wnikliwej i krytycznej refleksji nad pluralizmem kulturowym, religijnym i aksjologicznym
ETN_K1_U01	Absolwent/ka potrafi w sposób krytyczny wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł w zakresie etnologii i antropologii kulturowej
ETN_K1_U02	Absolwent/ka potrafi trafnie rozpoznawać i rozwiązywać, w tym planować i organizować pracę własną oraz innych, dobrać metody i narzędzia badawcze, opracować i zaprezentować wyniki badań własnych i zespołowych w zakresie etnologii/antropologii kulturowej w powiązaniu z innymi dyscyplinami
ETN_K1_U04	Absolwent/ka potrafi posługiwać się zaawansowanymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i terminologią specjalistyczną z zakresu etnologii/antropologii kulturowej w rozwiązywaniu złożonych i nietypowych problemów badawczych
ETN_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów i obszarów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem właściwych dla etnologii/antropologii kulturowej metod badawczych wykorzystując nowoczesne technologie
ETN_K1_U06	Absolwent/ka potrafi formułować tezy, opinie i wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów rzeczowo je argumentując
ETN_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym terminologię właściwą dla etnologii i antropologii kulturowej
ETN_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym teorie i metodologie właściwe dla etnologii i antropologii kulturowej
ETN_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym specyfikę poszczególnych obszarów etnologii/antropologii kulturowej
ETN_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym powiązania etnologii i antropologii kulturowej z innymi dyscyplinami naukowymi, w tym spoza humanistyki
ETN_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym główne kierunki rozwoju i najważniejsze osiągnięcia etnologii i antropologii kulturowej, także w jej związkach z innymi dyscyplinami
ETN_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie właściwe dla etnologii i antropologii kulturowej metody analizy i interpretacji różnych wytworów oraz dziedzin kultury